

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 48/2024, referent al Departament de Drets Socials.

Antecedents

1. En data 22/09/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra el Departament de Drets Socials, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. En concret, la persona denunciant hi exposava que, en data 19/09/2023, va enviar un correu electrònic a l'adreça <bustiawebcentres.dretssocials@gencat.cat> des de la seva adreça electrònica corporativa i amb el següent assumpte: "RV: Sol·licitud reunió Ajuntament Santpedor".

Per mitjà d'aquest missatge, facilitava el seu nom, cognoms i número complet de DNI "per tal de poder accedir al web on consta tota la informació de les PEV." Respecte d'aquests fets, afegia que en data 20/09/2023 el Departament de Drets Socials li va respondre el correu electrònic, al qual va incloure en còpia un altre destinatari (<...>), i denuncia que aquesta tercera persona no estava autoritzada per accedir a la seva informació personal.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 472/2023), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).

En aquesta fase d'informació, en data 12/01/2024 es va requerir l'entitat denunciada perquè, entre d'altres qüestions, informés sobre la base jurídica que va legitimar la comunicació de dades personals de la denunciant a una tercera persona.

3. En data 26/01/2024, el Departament de Drets Socials va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent:
 - Les bases jurídiques que legitimen les comunicacions de dades vers les administracions públiques competents en matèria de serveis socials i la residència tercera edat l'Onada SL són les previstes a l'article 6, apartats b, c i e. La normativa aplicable que ho regula és la següent:

Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.

Llei 39/2006, de 14 de desembre de 2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostaria.

Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

Decret 69/2020, de 14 de juliol, d'acreditació, concert social i gestió delegada en la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.

Ordre TSF/218/2020, de 16 de desembre, per a la provisió de serveis de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.

- Que l'adreça electrònica corporativa d'un ajuntament, que utilitza en el seu format el primer cognom, la inicial del segon cognom i la inicial del nom, així com la identificació de la corporació, atès que permet la identificació del titular del compte, és una dada de caràcter personal protegida per la normativa de protecció de dades.

El tractament de dades personals que es produeixi arran de l'enviament de missatges de correu electrònic per part d'un treballador públic, en concret, la inclusió d'adreces de correu corporatives de tercers i la tramesa a un destinatari extern, pot ser lícit si hi concorre una base jurídica com les indicades a l'article 6.1 de l'RGPD i es compleix el principi de finalitat (art. 5.1.b RGPD)

- En cap moment es van facilitar dades personals ni el DNI de la persona denunciant.
- La persona denunciant és una treballadora de l'Ajuntament de Santpedor. Aquest Ajuntament és titular dels següents serveis:

F22359 RESIDÈNCIA MUN. DE SANTPEDOR CAN JORBA
F22360 CENTRE DE DIA MUNICIPAL DE SANTPEDOR CAN JORBA

Aquests serveis els gestiona una empresa subcontractada pel mateix Ajuntament (L'Onada). Són centres que disposen de places concertades (F22359) i places privades, per a les quals estan autoritzades a demanar la prestació econòmica vinculada (F22359 i F22360).

- El Departament de Drets Socials té subscrit un conveni de col·laboració interadministrativa amb l'Ajuntament de Santpedor, per a la prestació del servei de residència assistida i centre de dia per a gent gran dependent a la residència municipal de Santpedor i centre de dia Can Jorba.
- En primera instància, la persona denunciant va comunicar-se amb la cap del servei de prestacions del Departament de Drets Socials, per demanar que el pagament de les places PEV s'abonés al compte corrent de l'Ajuntament, i no al de l'empresa concessionària. En aquest fil de correus, la mateixa denunciant va facilitar les seves dades personals per sol·licitar els accessos a la web de centres amb la finalitat que l'Ajuntament pogués accedir a la gestió i consulta de les places de concert i PEV.

En darrer terme, el Departament indica que, quan es va gestionar l'accés al web dels centres, "no es va facilitar dades personals de la persona denunciant a l'empresa L'Onada Serveis (Residència tercera edat l'onada S.L), empresa contractada per l'Ajuntament de Santpedor."

L'entitat denunciada adjuntava la pròrroga del conveni de col·laboració esmentat.

4. En data 10/04/2024, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, es va adreçar un segon requeriment d'informació al Departament de Drets Socials. En aquest cas, l'Autoritat hi adjuntava la informació annexa a la denúncia (antecedent 1r), en què es mostra el correu electrònic enviat des del Departament a la Residència L'Onada, que incloïa el número de DNI complet de la denunciant. Respecte d'aquesta qüestió, s'instava l'entitat denunciada perquè confirmés la tramesa de la dada personal referida al DNI per mitjà del correu

electrònic de data 20/09/2023 i, també, perquè indiqués el motiu de la comunicació d'aquesta informació personal d'una treballadora municipal.

5. En data 22/04/2024, el Departament de Drets Socials va complir aquest requeriment per mitjà d'un escrit en el qual manifestava el següent:
 - Que "volem aclarir que la persona que gestiona els accessos al Web ja no disposava del correu electrònic per verificar si, tal com indicava la persona denunciante, s'havia facilitat el DNI a l'empresa externa.
Un cop ens heu proporcionat el correu en qüestió, es confirma que la persona que gestiona els accessos al web, amb la finalitat de confirmar si continuaven treballant al centre la resta de treballadors que tenien accés al web dels centres per a gent gran, va afegir en còpia l'empresa externa."
 - Que aquesta dada personal, referida a la denunciante, es va enviar a l'empresa en qüestió "per error".
 - Que "volem assenyalar que en gestionar els accessos al web dels centres, no s'han de facilitar, ni es faciliten dades personals a tercers. En aquest cas, va ser un error. Volem indicar, que per evitar errors similars en el futur, s'ha informat al personal de les diferents formacions en protecció de dades. També s'ha recordat que el departament disposa d'un espai a la Intranet específicament en matèria de protecció de dades on tenen materials de formació i sensibilització per recordar als empleats la importància de la confidencialitat i de seguir els procediments establerts per la gestió de dades personals. (...)"
6. En data 04/06/2024, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra el Departament de Drets Socials per la presumpta infracció de l'article 83.5, en relació amb l'article 5; tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 13/06/2024.

A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.
7. En data 20/06/2024, el Departament de Drets Socials va presentar un escrit el contingut del qual es transcriu parcialment al fonament de dret 2n.

Fets provats

En data 20/09/2023, des del Departament de Drets Socials <bustiawebcentres.dretssocials@gencat.cat> es va enviar un correu electrònic a una tercera persona (...), que incloïa el número de DNI complet de la denunciante. La comunicació d'aquesta dada personal va obeir a una errada puntual del treballador del Departament que va enviar el missatge.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. D'acord amb l'article 85.1 de l'LPAC, i de conformitat amb el que s'indica a l'acord d'iniciació d'aquest procediment, escau dictar aquesta resolució sense una proposta de resolució prèvia, atès que l'entitat imputada ha reconegut la seva responsabilitat en els fets que s'imputaven en l'acord d'iniciació.

En concret, en data 20/06/2024 el Departament de Drets Socials ha presentat un escrit davant l'Autoritat per mitjà del qual posa de manifest que, des de la Direcció General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat, s'ha contactat amb la persona denunciant "per demanar-li disculpes per haver vulnerat el principi de confidencialitat i per assegurar-li que s'han pres les mesures necessàries per evitar que aquesta situació no es repeteixi en el futur. La persona ha agraït la trucada i ha acceptat les disculpes."

2. En relació amb els fets descrits l'apartat de fets provats, relatiu a l'enviament d'un correu electrònic incloent el número de DNI complet de la denunciant, cal acudir a l'article 5.1.f de l'RGPD que preveu el següent:

"1. Los datos personales serán: (...) f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada de los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas (integridad y confidencialidad).

Per altra banda, l'article 5 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), regula el deure de confidencialitat en els termes següents:

1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679.
2. L'obligació general que assenyalava l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la seva normativa aplicable.
3. Les obligacions que estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que hagi finalitzat la relació de l'obligat amb el responsable o encarregat del tractament."

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a de l'RGPD, que tipifica la vulneració de "los principios básicos para el tratamiento incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9", entre els quals hi consta el principi de confidencialitat.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i de l'LOPDGDD, de la manera següent:

“i) La vulneració del deure de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta Llei orgànica.”

4. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'article 77.1 de la mateixa llei, l'autoritat de protecció de dades competent:

“(…) ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi, si s'escau, les mesures que convingui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès, a excepció de la que preveu l'article 58.2.i del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016.

La resolució s'ha de notificar al responsable o l'encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau.”

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

“2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. (...)”.

En aquest cas, resulta innecessari requerir al Departament que adopti mesures per corregir els efectes de la infracció, atès que es tracta d'un fet puntual, ja consumat, i a més ens ha informat que ha dut a terme diferents actuacions per tal d'evitar que es reiteri en un futur.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que el Departament de Drets Socials ha comès una infracció prevista a l'article 83.5 en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució al Departament de Drets Socials.
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelament en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora